

Draní peří

Odborný výraz pro draní peří je ruční oškubávání praporů z ostnů z očištěného husího nebo kachního peří. Peří na draní musí být pořádně suché, aby šlo dobře drát. Po hrstech se vyndává na stůl před dračky a ty derou a derou. Do ruky si vezmou hrst peří a ručně otrhávají peří na samotnou pápěrku. Sedrané peří podstrkují pod odklopené mísy, aby se nesmíchalo s nesesdraným. Pápěrky se házejí na zem pod sebe,“ sděluje lektorka. Podle jejích slov je draní poměrně těžká práce, neboť z jedné husy je maximálně 500 gramů hrubého peří po jednom podškubání. Na jeden opravdu poctivý polštář jsou potřeba dvě kila sedraného peří, na pořádnou peřinu musíte mít připraveno čtyři až pět kilogramů čistého peří. „A že taková výbava na spaní z husího peří je opravdu velmi cenná, o tom svědčí fakt, že ruce 16 žen se nezastavily téměř čtyři hodiny a sedraly čtyřicet deka peří.

Husy se oškubávaly zpravidla čtyřikrát. První bylo takzvané hubené peří, a to se škubalo jen vrchní peří, na huse se nechával chmorek. Při dalších podškubáních se nejdříve oškubalo peří a potom chmorek. Každý druh se uchovával zvlášť, protože chmorek se nedere. Počtvrté se oškubávala zabitá husa. Před podškubáním se zaháněly husy do rybníka nebo potoka, aby měly čisté peří. Podškubávat se musely zasucha. Oškubané peří se nechávalo zaschnout. Poté se ukládalo do nových papírových pytlů nebo přímo do sypku. Kdy se má husa podškubat, se poznalo podle toho, že peří bylo zralé a husy ho trousily. Po zkušebním vytržení nesměla být krvavá brka.

Z různě velikého peří se dělávaly podle lektorky rozličné věci pro radost a užitek. Z dlouhého peří se dělaly peroutky na maštění plechů nebo také kartáče na česání krav. Pápěrkami se vycpala poduška, která mohla sloužit jako podložka pod polštář nebo lehátko pro kočky. Ze stejně velkých pírek se dělaly květy do vázy. Dalším zdobným výrobkem bylo peří napíchané do kaštanu nebo bramboru. Podle fantazie tak vznikala zvířátka slepičky nebo kohoutci. Z barevně kombinovaného peří vznikaly ozdoby na šaty.

Dračkám se slušelo podat něco k jídlu. Záleželo na hospodyni, co dobrého měla, ale také se dračky spokojily s chlebem s husím sádlem nebo chlebem se sádlem a cibulí. Pila se káva z melty, čaj. Dračky se zdržely do pozdních nočních hodin. Drát chodily starší ženy v důchodu. Se ženami chodili mužští, kteří nedrali, ale hráli karty. Pak si ženu odvedli domů. Později, v 60. letech 20. století, se peří dávalo drát někomu domů na výdělek a pěchovalo do ušitého kvalitního sypku. Jako povlečení byl dříve používán kanafas a damašek. Nepoužívané peřiny se zastlávají na klidné tmavé suché místo do postele. Při pěkném, ale ne vlhkém, počasí se peřiny snášejí několikrát do roka navenek vyvětrat na bidlo. Po chvíli se musí obrátit. Peřinám prospívá, když se nechají vymrznout na zimním sluníčku.

Lenka Kmošková, lektorka starých řemesel